

అమ్మకొవ్వ

జ్యోత్సన

“క్రాయ్ రాజా కాయ్! పావలాకి అర్ద!
అర్దకి రూపాయ్! రూపాయికి రెండు!
అయిదుకి పది! కాయ్ రాజా కాయ్! అదృష్టాన్ని
పరీక్షించుకోండి!”
“రండమ్మా రండి! రండి బాబూ రండి
సజ్జ సరుకు! ఫ్రెష్, రేటుకూడా తక్కువ, కె.జీ
రెండురూపాయలే! కేజీ రెండ్రూపాయల్!
రెండ్రూపాయల్! రెండ్రూపా. ...”
“లేదమ్మా కిట్టదు! పది రూపాయలకు
ఒక్క పైసా తగ్గుదు”
22 ఆంధ్రసాహిత్యవారపత్రిక 30—3—84

“అయిదు రూపాయలకైతే యిచ్చేయ్!”
“లేదమ్మా! కిట్టదని చెబుతున్నానుగా!”
“హానీ ఆరు చేసుకుంటావా?”
“ఏడిచ్చి పట్టుకెళ్ళండి!”
“ఒసేవ్ రాణి! ఆ వీర చాలా బాగుంది
కదే?”
“అబ్బా! మరి అంత ముదురంగా?
పోతుందేమోనే?”
“ఎంతో అడిగి చూద్దాడవేంటి?”
“కాకినాడ కాజాలోయ్! కాకినాడ
కాజాలోయ్! ..”

“నాన్నా! కాజాలు కొనవూ?”
అక్కడున్న వారందరూ నిశ్శబ్దాన్ని చెర
చడమే పనిగా పెట్టుకున్నారు.
అరుపులు! కేకలు!! వ్యాపారప్రకటనలు !!
గోల! గోల!! సంతగోల!!
అవును సంతగోల!
అటు పట్టణానికి, ఇటు పల్లెకీ మధ్యస్థంగా
వుండే ఆ వూళ్ళో ప్రతి మంగళవారం జరుగు
తున్నట్లే, ఆ మంగళవారమూ సంత జరుగు
తోంది.

నానా రణగోణ ధ్వని పని కట్టుకొని నిశ్శబ్దాన్ని తెరుస్తోంది!

అమ్మోవాళ్ళూ, కొనేవాళ్ళూ, అమ్మో వాళ్ళనీ కొనే వాళ్ళనీ వూరికే చూసి పోయే వాళ్ళు!

ఆడపిల్లల వెంటవనిగట్టుకొని నడుస్తున్న ఏ పని లేని అబ్బాయిలూ—

నిజంగా సంత-సంతలా వుంది!

ఆ సంతలో—

ఆ చప్పుళ్ళను చీల్చుకుంటూ అశాంతిని చెదరగొడుతూ శాంతి దేవతలా

నిశ్శబ్ద తరంగంలా నెమ్మదిగా నడుస్తోంది రాజేశ్వరి!

నల్ల కలువపూలు కుప్పగా పోసి అక్కడక్కడా తెల్ల కలువరేకలు అద్ది అలంకరించినట్లు ఇరవై అయిదేళ్ళ యవ్వనాన్ని ఓ తెల్ల చీరలో చుట్టుకుని నిశ్శబ్దంగా నడుస్తోంది రాజేశ్వరి!

ఓ చేతిలో సంచి, సంచి నిండా సామాన్లు, ఇంకో చేతి చిటికిన వేలు పట్టుకుని అమ్మతో పాటు నడుస్తున్న అయిదేళ్ళ పాప గౌరి!

ఎవరెవరు ఏమేం సామాన్లు చెప్పారో, అన్నీ కొన్నాడో లేదోనని, గుర్తు చేసుకుంటూ నడుస్తోంది రాజేశ్వరి!

పువ్వుల గౌనుతో రబ్బరు బొమ్మలా దుబ్బుగా మెరిసిపోతూ, దారికిరువైపులా పుస్త దుకాణాల్ని, మెరిసే కళ్ళతో ఆసక్తిగా చూస్తూ తల్లి చెయ్యిపట్టుకుని నడుస్తోంది పాప గౌరి!

“పాపం! అడవి కాచిన వెన్నెల!”

తన ప్రక్కనుండి పోతున్న ఇద్దరు జలపాల జాతు అబ్బాయిల్లో ఒకడు విసిరిన కామెంటుకి వెనుదిరిగి చూసింది రాజేశ్వరి.

మాట విసిరిన మనిషి వెనుదిరిగి చూడ కుండా పోతున్నాడు.

రాజేశ్వరి యవ్వనం యిప్పుడు అడవికాచిన వెన్నెల! కానీ, అయిదేళ్ళ క్రితం మాత్రం, అది ‘నాగులుగాడి’ కోసం కాచిన వెన్నెల!

నాగులుగాడు ఆ వూళ్ళో చిన్న సైజు రొట్టి!

రాజేశ్వరి నాగులిగాడి ఇల్లాల!

రెండేళ్ళ క్రితం ఓ రాత్రి—

రెండో ఆట సినిమా చూసి, తనూ, పాప ముందు నడుస్తోంటే, చిన్న పనివుందని నాగులుగాడు కొంత వెనకబడి వస్తోంటే—

రాత్రులు ఊరిని దొంగలబారిసుండి కాపలా కాస్తోన్న ఇద్దరు పోలీసులు, వెన్నెల్లో రాజేశ్వరి అందాన్ని చూసి ఆమె యవ్వనాన్ని కొల్లగొట్టాలనుకున్నారు.

ఒకడు రెండు చేతుల్ని వెనక్కి విరిచి పట్టుకుంటే— రెండోవాడు ఆమె ఎత్తు గుండెల మెత్తదనాన్ని ... ప్రయత్నం చెయ్యసాగాడు!

ఇంతలో వెనుకబడిన నాగులుగాడు అక్కడ వూడిపడ్డాడు.

సహజంగా రౌడీలకు పోలీసుల్ని చూస్తే కలిగే భయం వాడికి అప్పుడు కలగలేదు.

తన యిల్లాలి చేతులు వెనక్కి విరిచి పట్టుకున్న వాడి చేతులు విరగొట్టి— తన భార్య గుండెమీద చెయ్యేసిన దువ్వారూడి గుండెలు చీల్చేశాడు.

తరువాత?—

సహజంగా కేసులనేది, పోలీసుల యిష్ట ప్రకారం బనాయించబడతాయని నిరూపిస్తూ నాగులిగాడిమీద ఓ కేసు బనాయించారు.

నాగులుగాడు దొంగసొమ్ముతో పారిపోతుంటే, ఇద్దరు పోలీసులు వెంటబడ్డారు. వెంటబడిన పోలీసులకి నాగులిగాడికి మధ్య చాలా తీవ్రంగా కొట్లాట జరిగింది. నాగులుగాడు, చాలా క్రూరంగా, దారుణంగా, అమానుషంగా ఒక పోలీసుని చంపేశాడు.

న్యాయ విచారణ! ఐవీసీ సెక్షన్లు! నాగులిగాడికి కొన్ని సంవత్సరాల జైలుశిక్ష!

ప్రస్తుతం నాగులుగాడు జైల్లో వుండ బట్టి, ఊళ్ళో పదిళ్ళలో ‘పనిమనిషి’గా బతుకు తున్న రాజేశ్వరి యవ్వనం అడవికాచిన వెన్నెలే మరి!

“ఆం! గుర్తొచ్చింది! రమణమ్మగార్ని ‘సవరం’ కొనాలి!” మరచిపోయిన వస్తువొకటి గుర్తొచ్చింది రాజేశ్వరికి.

టార్పాలిన్ టెంట్లో అమర్చిన ఫాస్ఫో షెపు వైపు నడిచింది. సవరాలడిగి చూస్తోంది.

ఆ తీయత

కాపరానికి వచ్చిన కొత్తల్లో నా భార్యతో మాట్లాడేవాణ్ణి కళ్ళలో.

ఆమె నాతో మాట్లాడేది సైగలతో.

తర్వాత మాట్లాడుకున్నాం నోటి మాటలతో.

అలా మాట్లాడి మాట్లాడి

అలసి సాలసి, విసిగి వెసిరి

ఒళ్ళు కరిగి, ఓపిక తరిగి

తల నెరిసి, అనుభవం విరిసిన

ఈ వయస్సులో మాట్లాడుకుంటున్నాం మనస్సులతో!

అప్పటి మాటలు మాటలకోసమైతే

ఇప్పుటి మాటల్లో ఎంత ఆత్మీయత!

— చల్లా రాధాకృష్ణశర్మ

షెపులోని రకరకాల వస్తువుల్ని, రంగు రంగుల బొమ్మల్ని మెరిసే కళ్ళతో చూస్తోంది పాప.

సవరాల్లోంచి ఓ సవరం ఎంచుకుని బేరవాదసాగింది రాజేశ్వరి.

షాపింట్లా పరిశీలనగా చూస్తున్న పాప దృష్టి ఓ చోట ఆగిపోయింది!

“అబ్బ! ఎంత బాగుందో ఆ బొమ్మ!” ధనవంతుల కార్నల్ జాతుకి లాడుకట్టి వెలాడ దీసుకునే ఓ చక్కటి బొమ్మను చూసి అనుకుంది పాప.

చాలా పెద్దదికూడాను! “అమ్మా! ఆ బొమ్మ కొనే!” అంది. అమ్మ చెయ్యిపట్టి గుంజుతూ.

సవరాల బేరంలోపడిన రాజేశ్వరి, పాపను పట్టించుకోలేదు. పాప మళ్ళీ రాజేశ్వరి చెయ్యి పట్టిలాగి “అమ్మా! ఆ బొమ్మ కావాలే!” అంది యింకొంచెం గట్టిగా.

సవరం బేరం కుదిరింది. డబ్బిచ్చి తీసుకుంది. పాప చెయ్యి పట్టుకుని ముందుకు నడవబోయింది రాజేశ్వరి.

పాప నిల్చున్న చోటి నుండి కదలేదు. ఏవిటన్నట్టు పాపవైపు చూసింది రాజేశ్వరి.

“ఆ బొమ్మ కావాలి!” చేత్తో అందమైన బొమ్మను చూపిస్తూ అంది పాప.

ఆ బొమ్మను చూస్తూనే తనలాంటి వాళ్ళు కొనుక్కోగలిగే బొమ్మ కాదని గ్రహించింది. “ఇంటి దగ్గర బోల్డుస్వాయిగా, తరువాత చిన్నదింకోటి కొనిపెడతానా!” అంటూ పాపను పట్టుకుని ముందుకి నడవబోయింది.

“అబ్బ! నాకిదే కావాలి!” ఏడుపు ప్రారంభించింది పాప. పాపను బలవంతంగా షెపునుండి లాక్కుపోసాగింది రాజేశ్వరి.

పాప ఏడుపు పెద్దదిచేస్తూ నడవకుండా మాగాం చెయ్యసాగింది. ఎక్కడ పడితే అక్కడ ఆగిపోయి తల్లివెంట నడవకుండా ఏడవసాగింది బొమ్మకావాలంటూ;

వెనకబడి ఆగిపోతున్న పాపకు రెండు తగిలించి ఈడ్చుకుపోయింది రాజేశ్వరి.

* * *

“దండాలయ్యా! బాబయ్యా!”

“దండాలు! దండాలు!”

“నమస్కారమండీ మాధవరావుగారూ!”

“నమస్కారం! నమస్కారం!”

నమస్కార బాణాల్ని ఎదుర్కొంటూ ఆ సంతలోంచి నడుస్తున్నారు మాధవరావుగారు. జమీలు పోయినా యింకా జమిందారుగా మిగిలిన చాలా మందిలో మాధవరావుగారొకరు. ఆ ఊళ్ళో అందరికీ ‘పెద్దమనిషి’. గౌరవ నీయులు.

“నమస్కారమండోయ్ మాధవరావు గారూ! ఎవరి పాప?” ఎదురుపడుతూ అడిగా

డాక్టర్ సలహాలు

డాక్టర్ కె.వెంకటేశ్వరరావు

జి. కె. - రాయదుర్గం

మా అబ్బాయి వయస్సు 2½ సంవత్సరములు. సంవత్సరం క్రితం చెవి వ్రక్కన గ్లాండ్స్ వచ్చాయి. డాక్టర్ దగ్గర చూపించాము. ఎక్సర్ తీసి టి. బి గ్లాండ్స్ కావన్నారు. మందులు వాడారు. అప్పుడు తగ్గాయి. కాని విపరీతంగా జబుబు చేసినపుడు మళ్ళీ కనపడతాయి. ఆ సమయంలో పిల్లాడు చాలా నీరసంగా కనిపిస్తాడు. తగ్గితే మళ్ళీ మామూలుగానే వుంటాడు.

★ గొంతు బాగాన్ని, ముక్కు బాగాన్ని, ఎ. ఎస్. టి. వైద్యులచేత పరీక్ష చేయించండి. అడినాయిడ్స్ గాని, టానిన్స్ గాని వాచినప్పుడు ఇలా మెడమీర లింఫ్ గ్రంథులువాచే అవకాశం ఉంటుంది. టానిన్స్ అడపాడడపా వాస్తున్నప్పుడు వాటిని శస్త్ర వికీర్ణద్వారా తీసివేయటం మంచిది.

పి. జె. కె. - పులివెందుల

మాకు వివాహమై 9 సంవత్సరములు అయినది. వివాహమైన ఏడవ సంవత్సరం బాబు పుట్టాడు. పుట్టిన నెలకే కాలుకు కీలతోపల చీముకూడినది. అది అవరేషన్ చేశారు. అప్పుడు మరణించాడు. ఆ తరువాత మాకు పిల్లలు కలుగలేదు.

★ మీరు నిపుణులైన లేడీ డాక్టర్ల దగ్గరకు వెళ్ళి పరీక్ష చేయించుకోవటం అవసరం. గర్భ సంచీలోగాని, ఫెలోపియన్ ట్యూబులలో గాని అవరోధం ఏర్పడినా, మార్పులు వచ్చినా ఇలా జరిగే అవకాశం ఉంటుంది.

మీ బాబుకి సెప్టిక్ ఆర్త్రైటిస్ అనే రోగం వచ్చి, సెప్టిసిమియా వల్ల (రక్తంలో సూక్ష్మక్రిములు ఎక్కువ అవటం) మరణించి ఉంటాడు.

కె. ఆర్. ఆర్. - రాజమండ్రి

ఇప్పుడు నాలుగు నెలలు బాలింతరాలిని. కాపర్ టి లూప్ వేయించుకొందామని అనుకుంటున్నాను. ఎప్పుడు వేసుకోవాలి? బహిష్టు అవకుండా పిల్లలు వుట్టే అవకాశం ఉందా?

★ బహిష్టు అయిన అయిదవ రోజునుంచి ఎన్నడైనా లూప్ వేయించుకోవచ్చును.

పిల్లలు పుట్టినతర్వాత మళ్ళీ బహిష్టు అవకుండానే మళ్ళీ గర్భధారణకి అవకాశం ఉంటుంది.

కె. ఎస్. ఆర్. - భీమవరం

నాకు 17 సం॥ అయినా నల్లి తగ్గలేదు మీరు చెప్పిన ఆల్ ఇండియా ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ స్పీచ్ అండ్ హియరింగ్ మై సూరులో ఎక్కడ ఉన్నది అడ్రసు తెలియజేయండి.

ఆ అడ్రసు క్రింద సూచిస్తున్నాను. ★ ఆల్ ఇండియా ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ స్పీచ్ అండ్ హియరింగ్, మానస గంగోత్రి, మై సూరు, కర్నాటక రాష్ట్రం.

ఎం. ఎల్. ఎల్. - మద్రాసు

సిటిస్ అనే రోగం ఎందువల్ల వస్తుంది? లైంగిక కలయిక కాకుండా ఇతర మార్గాల ద్వారా వస్తుందా?

★ సిటిస్ అనేది ట్రిపోసిమా పాలిడం అనే క్రిమివల్ల వస్తుంది. ఈ క్రిమి మామూలుగా లైంగిక కలయిక ద్వారా వస్తుంది. వేళ్ళకి దెబ్బలు తగిలిగాని, ఇతర త్రాగాని పగుళ్ళు ఉండి, రోగి గుండ్లమైన బాగాన్ని ఆ వేళ్ళతో తాకి నప్పుడు ఈ క్రిములు సంక్రమించే అవకాశం ఉంటుంది. ★

డింకో పెద్దమనిషి, మాధవరావుగారి చెయ్యి పట్టుకొని ఏడుస్తున్న 'గౌరి'ని చూసి.

"ఎవరి పాపానంటి! తప్పిపోయి ఏడుస్తోంది. మన యింటికి తీసుకుపోయి, ఊళ్ళో తెలియజేస్తే వచ్చి తీసుకుపోతారని యింటికి తీసుకెళ్తున్నా" బవాబిచ్చారు మాధవరావుగారు.

"ఊహా! అలాగా!" అంటూ ముందుకి సాగిపోయాడు ఆ పెద్దమనిషి.

"ఊరుకో పాపా! నీవేం భయం లేదు! వేసున్నామగా!" అంటూ రెండువైపులా వున్న షాపుల్ని అందులోని బొమ్మల్ని చూపిస్తూ 'చూశావా? అవెంత బావున్నాయో! యివెంత బావున్నాయో' అంటూ పాపను మాటల్లో మరచించి ఏడుపు మాన్పించాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు మాధవరావుగారు.

అయినా పాప ఏడుపు మానలేదు సరికదా

అమ్మే కావాలి

యింకా తీవ్రస్థాయిలో ఏడుస్తూ అతనివెంట నడవసాగింది.

నడచి ధడచి మాధవరావుగారు ఓ ఫాన్సీ షాపు ముందు ఆగారు. అక్కడున్న అన్ని వస్తువుల్ని పాపకు చూపిస్తూ, "చూశావా ఎంత బావున్నాయో... ఏంవోయ్! ఆ పెద్ద బొమ్మ అందుకోవోయ్!" అంటూ పాప,

అంకితం
నిజంగా 'అమ్మ' లేకపోవడం, తల్లి ప్రేమతో బ్రతకలేకపోవడం ఎంత దౌర్భాగ్యం!! అందుకే - అలాంటి, నాలాంటి దౌర్భాగ్యులకి ...
— జ్యోత్సు

ముందు కావాలనుకుని మారాంచేసి తల్లిని వేదించిన, ధనవంతులు కార్లలో పురి తీసుకునే బొమ్మను చూపించారు.

షాపువాడు ఆ బొమ్మను మాధవరావుగారికి అందించాడు.

"ఏమ్మా! పాపా! చూశావా ఈ బొమ్మ ఎంత బాగుందో? ఈ బొమ్మే కావాలా నీకు?" అన్నారు మాధవరావుగారు.

"నాకి బొమ్మయ్యింది... ఏంవోయ్... అమ్మే కావాలి..." అంటూ యింకా గట్టిగా ఏడ్చుపోంది పాప.

"అమ్మా! గౌరి!" తప్పిపోయిన పాప కోసం సంతంలా వెదుకుతున్న చాణేప్పరి మాధవరావుగారి చెంతనున్న పాపను చూసి ఆనందంలో కేకేసింది.

తల్లి పిలుపు విినగానే మాధవరావుగారి చేతిలోంచి బలవంతంగా తన చేతిని లాక్కుని తల్లివైపు వరుగెత్తింది పాప! ★